

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Volnočasové aktivity na vybraných školách v regionu Českých Budějovic v letech 1900–1950

Autor práce: Svobodová Jana

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., Th.D.

Datum: 12. 5. 2022

Předložená práce se dělí do pěti kapitol, které jsou ovšem bohatě a logicky strukturovány do subkapitol. Jako tomu bývá zvykem, práce začíná rozбором základního pojmu, od kterého se líčení odvíjí, v daném případě pojmem „volného času“. K samotnému rozboru volnočasových aktivit čtyř vybraných škol se autorka přibližuje postupně, přes dílčí pojednání o náboženské situaci, volnočasových aktivitách i o školství ve zkoumaném období. Tím dochází k potřebné kontextualizaci vlastního tématu, o němž autorka prohlašuje, že soudě podle pramenů, ze kterých čerpala, jde o problematiku dosud ještě komplexně nezpracovanou. Kromě sekundární literatury, potřebné spíše v prvních kapitolách, autorka čerpala z městských, obecních, církevních či spolkových kronik, jakož i z almanachů a dobového tisku. Tak dospěla k pestré obsahové a informační mozaice.

Z autorkou probíraných obecnějších témat mohou zaujmout například pozitivní hodnocení rozvoje české společnosti již za Rakouska-Uherska a také vymezení nejúspěšnějšího období, jímž jsou podle autorky léta prvorepublikového hospodářského rozmachu 1923 – 1929. Autorka rovněž poukazuje na těsnou souvislost a spolupráci mezi aktivitami škol a spolků, neboť právě díky této spolupráci došlo k rozvoji bohatého pletiva volnočasových aktivit. Spolkový život byl ve zkoumaném období daleko významnější než dnes, a to jak pro socializaci jednotlivců, tak často i pro osobní prestiž členů.

Potíží nejen v době Rakouska, nýbrž ještě v době první Československé republiky bylo však neklidné soužití Němců a Čechů. Úryvky z dobového tisku, které autorka ilustrativně cituje, dávají čtenáři pochopit, jak je možné, že henleinovská a hitlerovská propaganda tak účinně zapůsobila. Zásada „proti spolku spolek“ fungovala ovšem jak po národní linii (Deutscher Turnverein versus Sokol), nýbrž také po linii konfesní (Sokol versus katolický Orel), přičemž obecně neznámou skutečností je navíc existence židovské tělovýchovné jednota „Makkabi“ o 12.000 členech. Sjezd československého učitelstva na počátku samostatného Československa s požadavkem „vymanění školy z vlivu církve“ prozrazuje navíc zřetelně protikatolickou tendenci, na kterou pak komunisté navázali po jejich mocenském puči roku 1948.

Pojednání o čtyřech vybraných školách mají stejnou třídičnou přehlednou strukturu: historie a vznik školy, současnost, a konečně konkrétní volnočasové aktivity. Autorka vybrala velmi dobře

také jednu školu hudební a jednu speciální, pro „hluchoněmé“, neboli dnes (politicky korektně) pro „sluchově postižené“, která je navíc církevní.

Je škoda, že v textu se mnohdy nachází zbytečné chyby, resp. překlepy. Citace v poznámkách trpí typografickou nejednotou.

Styl práce je velmi čtivý, avšak naštěstí nepodléhá „žoviálnímu“ vyprávěcímu stylu některých kvalifikačních prací a předložená práce tak vykazuje vědecký charakter i po této stránce. Autorce se podařilo nalézt, strukturovaně roztřídit a srozumitelně prezentovat mnoho informací, a proto – za předpokladu, že její ústní představení práce bude přesvědčivé – lze navrhnout za práci známku **v ý b o r n ě**.